

Milenijne Cele Rozwoju

The background of the slide features a close-up photograph of two hands clasped together. One hand is light-skinned and the other is dark-skinned, symbolizing unity and global cooperation. The hands are positioned centrally, with the fingers interlaced in a firm but gentle grip. The lighting is soft, highlighting the textures of the skin.

Opracowały:
Sara Berent
Ola Łosiewicz
II MYP

Spis treści:

- 1.Cel pierwszy:** Wyeliminować skrajne ubóstwo i głód
- 2.Cel drugi:** Zapewnić powszechne nauczanie na poziomie podstawowym
- 3.Cel trzeci:** Promować równość płci i awans społeczny kobiet
- 4.Cel czwarty:** Ograniczyć umieralność dzieci
- 5.Cel piąty:** Poprawić opiekę zdrowotną nad matkami
- 6.Cel szósty:** Ograniczyć rozprzestrzenianie się HIV/AIDS, malarii i innych chorób
- 7.Cel siódmy:** Stosować zrównoważone metody gospodarowania zasobami naturalnymi
- 8.Cel ósmy:** Stworzyć globalne partnerskie porozumienie na rzecz rozwoju

Milenijne Cele ONZ

W latach dziewięćdziesiątych, pod wpływem Narodów Zjednoczonych zorganizowano szereg konferencji dotyczących różnych aspektów rozwoju społecznego i gospodarczego.

Dotyczyły one:

- edukacji dla wszystkich
- dzieci
- środowiska i rozwoju
- praw człowieka
- ludności i rozwoju
- rozwoju społecznego
- kobiet
- siedzib ludzkich
- żywności

Milenijne Cele ONZ

Wyniki tych konferencji, stały się przedmiotem prac Komitetu Pomocy Rozwojowej OECD (DAC), czyli głównej instytucji współpracy i koordynacji działań najważniejszych światowych dawców pomocy rozwojowej. Na ich podstawie zostały opracowane główne cele ludzkości w zakresie rozwoju międzynarodowego. Zostały one przyjęte w 1996r. jako tzw.

Międzynarodowe Cele Rozwoju (IDGs).

Na 55. sesji Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych zatwierdzili je wszyscy przywódcy państw, w tym Prezydent RP Aleksander Kwaśniewski. W związku z tym stały się one znane jako Milenijne Cele Rozwoju (MDGs).

Milenijne Cele Rozwoju

1. Wyeliminować głód i ubóstwo
2. Zapewnić powszechne wykształcenie na poziomie podstawowym
3. Promować równość płci i awans społeczny kobiet
4. Ograniczyć umieralność dzieci
5. Poprawić opiekę zdrowotną nad matkami
6. Ograniczyć rozprzestrzenianie się HIV/AIDS, malarii i innych chorób
7. Stosować zrównoważone metody gospodarowania zasobami naturalnymi
8. Stworzyć globalne partnerskie porozumienie na rzecz rozwoju

CEL PIERWSZY

**WYELIMINOWAĆ SKRAJNE
UBÓSTWO I GŁÓD**

Cel pierwszy

Celem pierwszym jest dać ludziom szansę na wyjście z biedy poprzez zaspokojenie ich podstawowych potrzeb takich jak pożywne jedzenie zapewniające zdrowie, ubrania, czysta woda, mieszkanie, opieka zdrowotna oraz dostęp do edukacji.

Głównym postanowieniem tego celu jest zredukowanie o połowę liczby ludzi, którzy żyją w skrajnej nędzy. Chodzi o zmniejszenie o 50% liczbę osób, które w 1990 roku były niedożywione i żyły w radykalnym ubóstwie. Na przykład w roku 1990 28,3% mieszkańców krajów o niskich oraz średnich zarobkach żyło w warunkach skrajnej nędzy. Misją Celu pierwszego, jest zmniejszenie odsetka ludzi żyjących w niepojętej biedzie do 14,2%, ponieważ problem cały czas wzrasta.

Cel pierwszy

Zatrważające fakty dotyczące głodu na świecie:

W 32 z 99 rozwijających się krajów badanych przez FAO zanotowano spadek ilości niedożywionych osób na przestrzeni 10 lat

Aż ok.815 milionów ludzi na całym świecie cierpi z powodu niedożywienia i głodu

Co 3,6 sekundy jakaś osoba umiera z głodu

Co 12 osoba na świecie choruje z niedożywienia, a w tym 160 milionów dzieci, które nie skończyły jeszcze piątego roku życia (FAO)

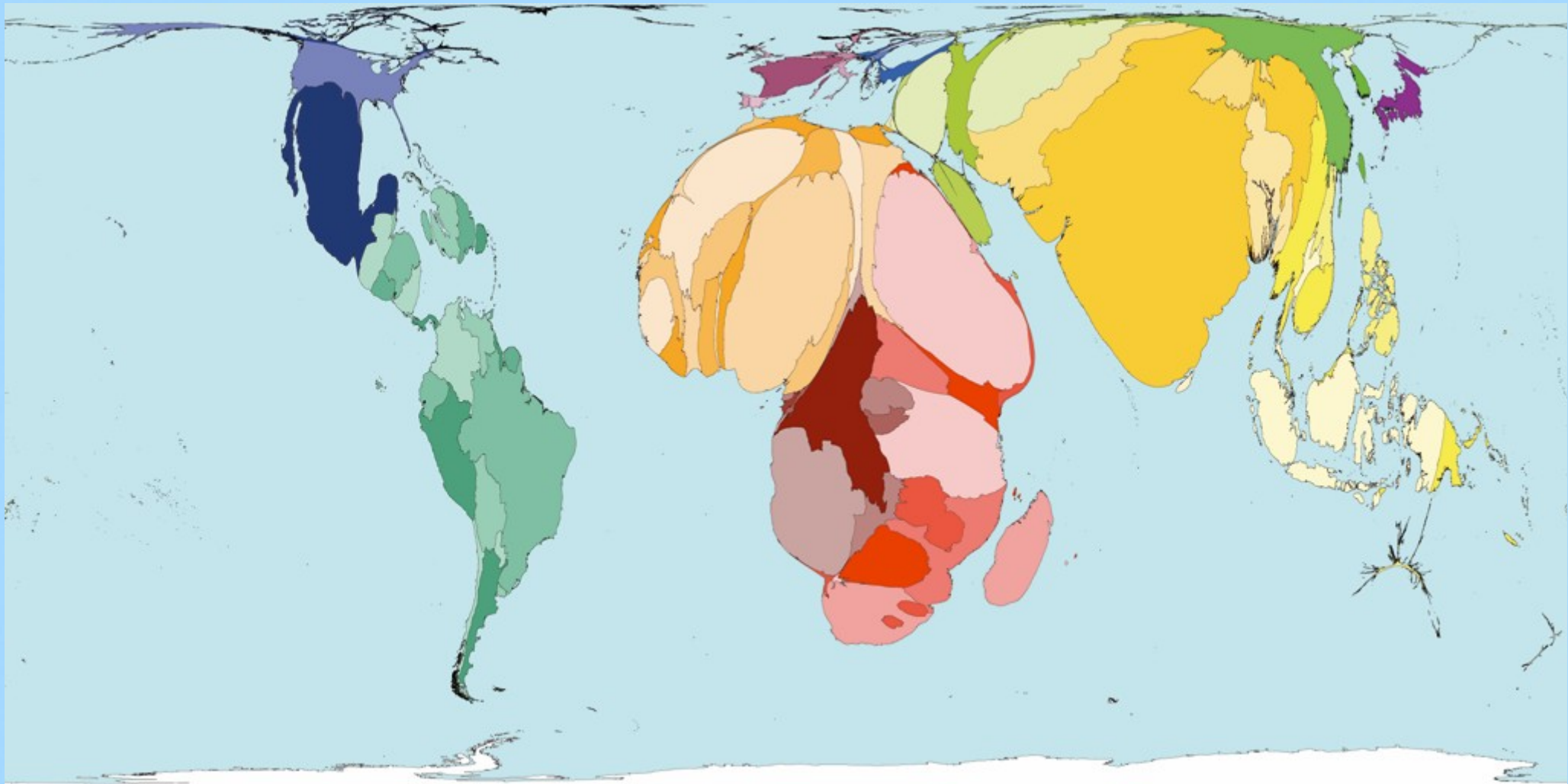
Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) 1/3 ludności świata jest dobrze odżywiona, 1/3 jest niedożywiona, a 1/3 głoduje.

Cel pierwszy

Dążenie to kieruje światło na dramatyczny fakt, że ponad miliard ludzi jest zmuszonych do życia za mniej niż 3 złote w ciągu dnia, a ponad dwa miliardy za mniej niż 6 złotych dziennie. Aż 462 miliony ludzi musi w taki sposób wygospodarować około 150 złotych miesięcznie, aby starczyło im na jedzenie, ubranie, wodę, mieszkanie, prąd, opał, edukację, opiekę zdrowotną i transport.

Z badań możemy wywnioskować, iż na w 2001 roku niemalże połowa mieszkańców Afryki (na południe od Sahary) była zmuszona do życia za mniej niż 3 złote dziennie.

Organizacja Narodów Zjednoczonych zmierza osiągnąć ten cel do 2015 roku.

Mapa umieralności ludzi z głodu, rozmiar terytorium przedstawia ilość umierających z głodu.

CEL DRUGI

**ZAPEWNIĆ POWSZECHNE
WYKSZTAŁCENIE NA POZIOMIE
PODSTAWOWYM**

Cel drugi

Założeniem celu drugiego jest udostępnienie wszystkim podstawowej wszechobejmującej edukacji ze szczególnym naciskiem na dziewczęta, którym często zabiera się możliwość nauki z uwagi na kulturowe obyczaje.

Zapewnienie młodym pokoleniom edukacji to najefektywniejsza inwestycja w przyszłość- człowiek wykształcony potrafi podejmować samodzielnie korzystne dla niego i innych decyzje oraz przyczynia się do poprawienia jakości swojego życia.

Cel drugi jest tak naprawdę podstawą całego projektu, ponieważ edukacja, nawet na poziomie podstawowym, sprawia, że jesteśmy bardziej świadomi świata wokół nas, zaczynamy myśleć logicznie i przestajemy opierać się wyłącznie na instynkcie.

Cel drugi

Obecnie, ponad 115 milionów dzieci nie chodzi do szkoły podstawowej- 60% z nich to dziewczęta.

Dlaczego dzieci nie chodzą do szkoły?

Głównym powodem są finanse; wiele rodzin nie ma dostatecznie dużych funduszy, by regularnie opłacać czesne, również obowiązkowe mundurki stanowią duże wyzwanie pieniężne. Gdy w części Kenii, Malawi oraz Ugandzie zniesiono powinność płacenia czesnego oraz noszenia uniformów, zauważono stanowczy wzrost liczby dzieci uczęszczających do szkół.

Kolejny problem leży w samej rodzinie. Często dzieje się tak, że rodzice wymagają od swoich dzieci, by pracowały już od małego. Dzięki dziecku, mają dodatkowy dochód, a w takiej sytuacji posyłanie pociechy do szkoły zwyczajnie im się nie kalkuluje- w ten sposób odcięliby sobie kolejne źródło przychodów.

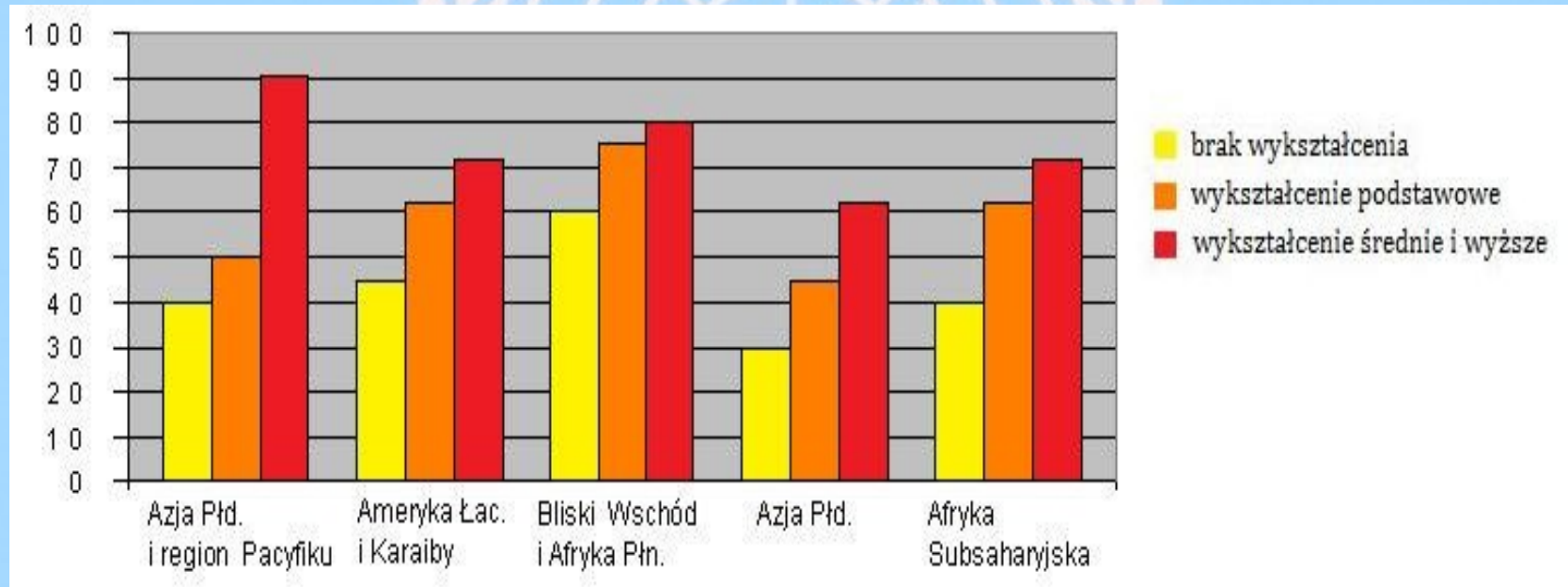
Cel drugi

Edukacja, nawet podstawowa, bardzo ważna jest w przypadku dziewcząt, albowiem to od nich zależy bardzo wiele czynników. To zazwyczaj one opiekują się dziećmi, decydują o życiu potomków, zajmują się domem. Kobieta mająca przynajmniej fundamentalną wiedzę o świecie, który ją otacza potrafi sobie poradzić w życiu o wiele lepiej niż kobieta w ogóle niewykształcona.

Zdobyta wiedza da jej świadomość oraz umiejętności, zacznie myśleć w sposób bardziej abstrakcyjny, logiczny. Jednym z najbardziej trzonowych przykładów jest zmiana sposobu myślenia o lekach i medycynie. Matka wykształcona pozwoli np. zaszczepić swoje dziecko, nie będzie wierzyła jedynie w szamańskie czary czy klątwy. Takie rozumowanie stanowczo przyczyni się do poprawy jakości życia, czy zredukowania zachorowania na np. jedną z najbardziej rozpowszechnionych chorób w Afryce; HIV/AIDS.

Cel drugi

Badania z 2001 roku wykazały, że im wyższe jest wykształcenie matek, tym wyższy jest wskaźnik szczepień wśród dzieci:

Potwierdziły, że edukacja rzeczywiście wpływa na rozwinięcie świadomości i poprawienie jakości życia.

A photograph showing a man in a grey suit walking away from the camera on a dirt path. To his left, a woman in a blue top and a white floral skirt lies face down on the ground. The background consists of lush green vegetation and trees under a cloudy sky. The text 'CEL TRZECI' is overlaid in large, bold, black letters with a white outline across the middle of the image.

CEL TRZECI

PROMOWAĆ RÓNOŚĆ PŁCI I AWANS
SPOŁECZNY KOBIEC

Cel trzeci

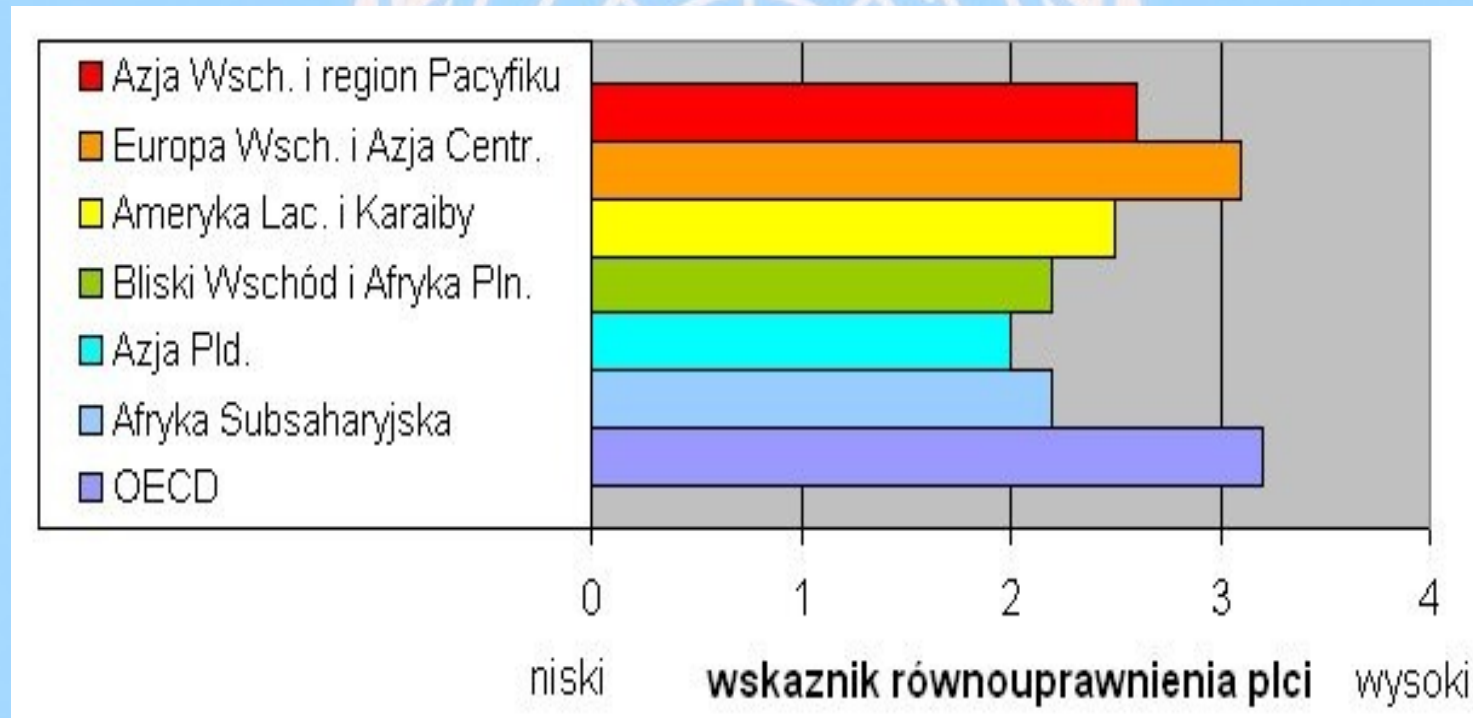
Cel trzeci bezpośrednio dotyczy rangi politycznej kobiet oraz ich miejsca w społeczeństwie. Na całym świecie kobiety nie mają równej z mężczyznami siły politycznej, nie mogą w równym stopniu korzystać z zasobów, czy z możliwości jakie oferuje rynek. Aktualne dane pokazują, że tylko w czterech państwach (Dani, Finlandii, Norwegii i Szwecji), udało się wyrównać liczbę dziewcząt i chłopców uczęszczających do szkół ponadpodstawowych, zapewnić kobietom przynajmniej 30% miejsc w parlamentach lub ciałach ustawodawczych oraz około 50% miejsc pracy w sferach pozarolniczych.

W większości państw na świecie kobiety w dalszym ciągu mają mniejszy niż mężczyźni dostęp do usług i zasobów:

- Bardzo niewiele kobiet zasiada w samorządach. Średnio ich liczba w parlamentach oscyluje wokół 14%.
- W krajach uprzemysłowionych kobiety otrzymują 77% stawki płaconej mężczyznom; w krajach rozwijających się jest to już tylko 73%.

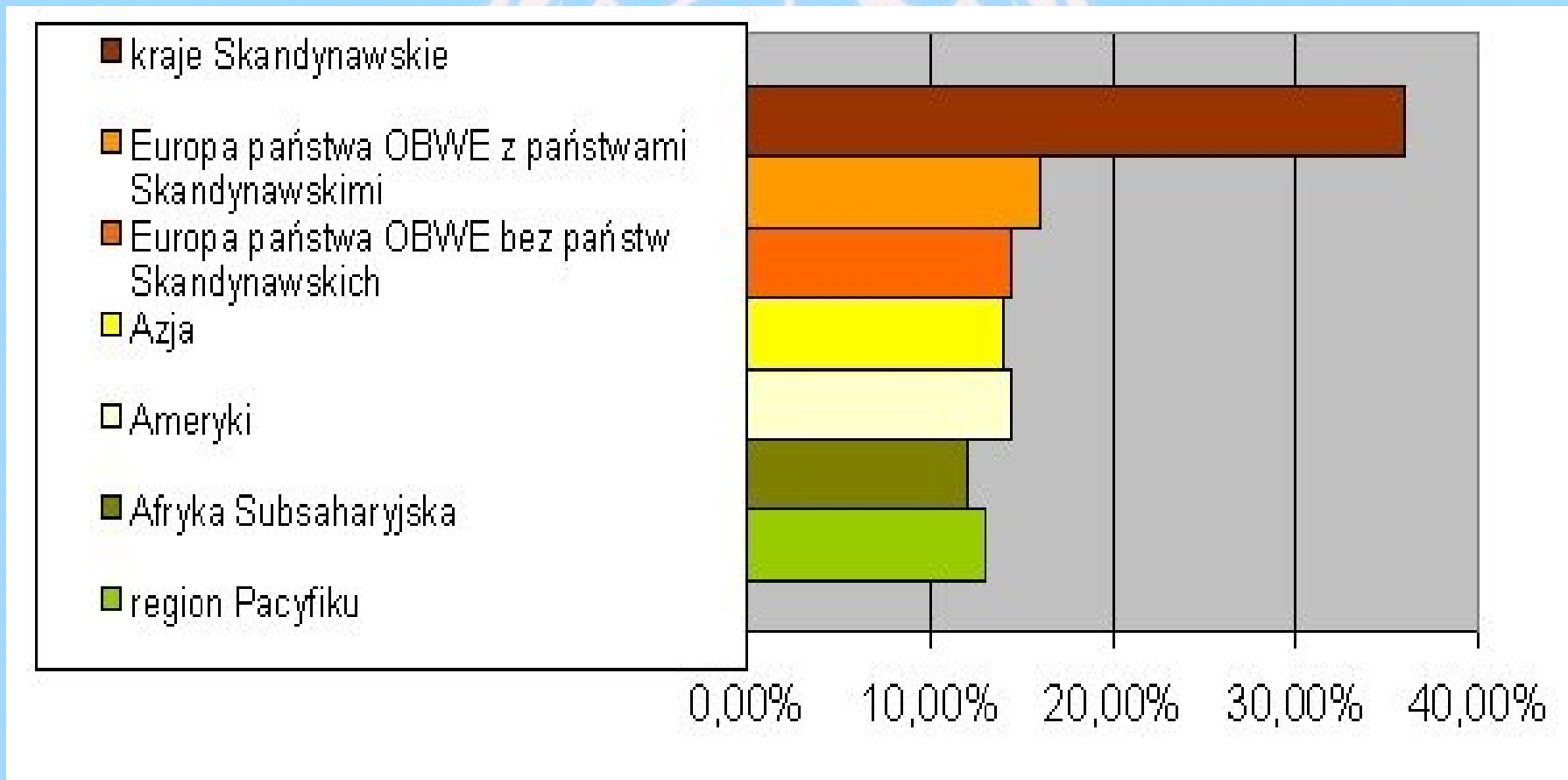
Cel trzeci

W żadnym kraju na świecie kobiety nie mają równych z mężczyznami praw na polu społecznym, ekonomicznym i prawnym.

Cel trzeci

Liczba kobiet zasiadających w parlamentach jest nadal niska:

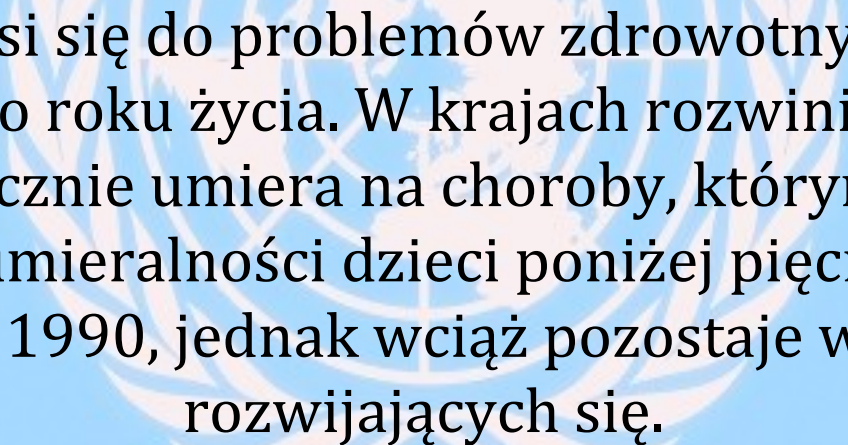

CEL CZWATY

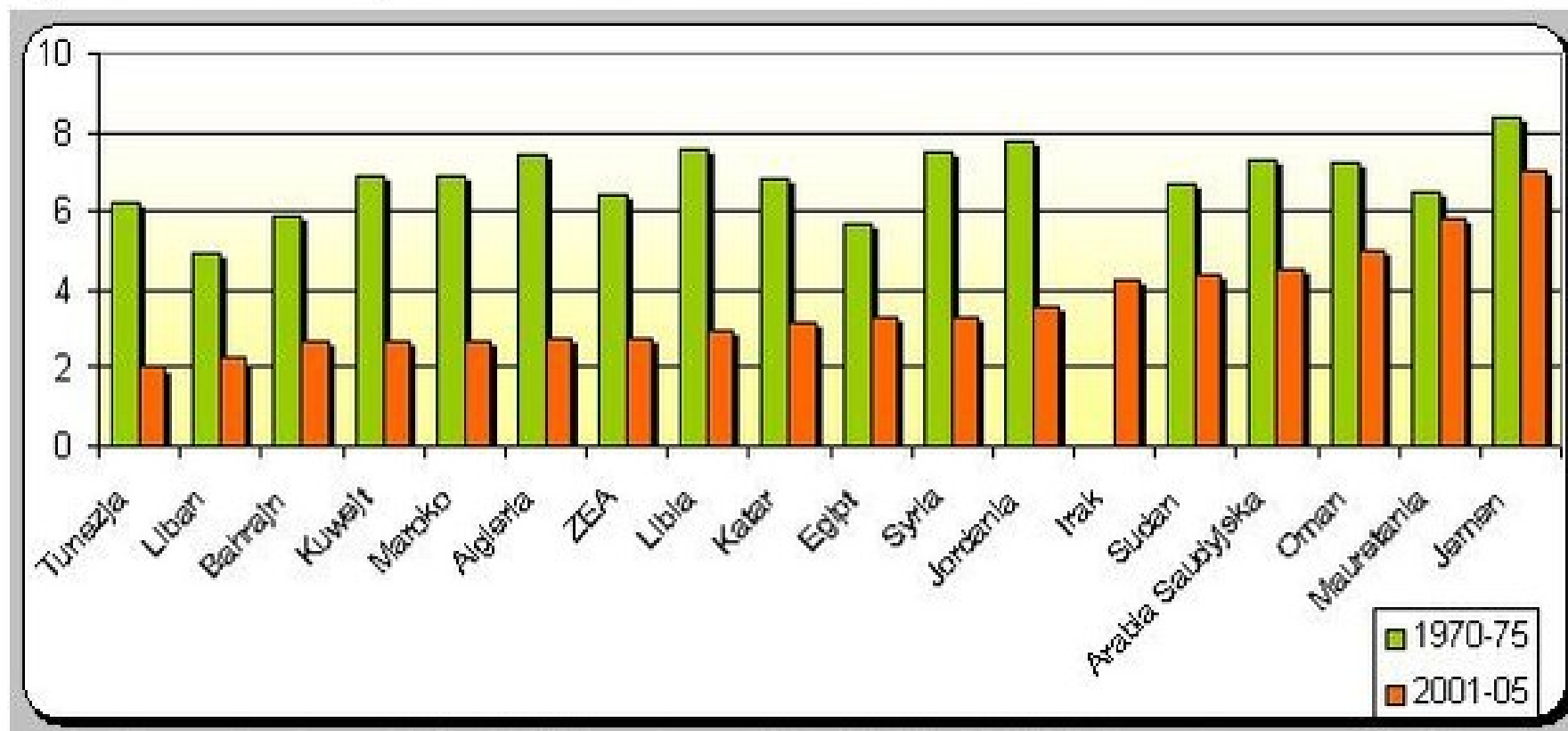
**OGRANICZYĆ UMIERALNOŚĆ
DZIECI**

Cel czwarty

Cel czwarty odnosi się do problemów zdrowotnych, które dotyczą dzieci do piątego roku życia. W krajach rozwiniętych ponad 10 milionów dzieci rocznie umiera na choroby, którym można zapobiec. Współczynnik umieralności dzieci poniżej pięciu lat spadł o 15 procent od roku 1990, jednak wciąż pozostaje wysoki w krajach rozwijających się.

Wykres 3: Dzietność w państwach arabskich w latach 1970-75 i 2001-5

Źródło: *Human Development Report 2003*, op cit.; poza Irak: *CIA World Factbook*, op cit; opracowanie własne.

Cel czwarty

Z wykresu możemy wywnioskować, iż wskaźnik umieralności dzieci na przykładzie krajów arabskich w stosunku do lat 1970-75 spadła. Mimo to nadal wskaźnik umieralności jest duży.

Dla porównania w krajach rozwijających się jedno na 10 dzieci umiera przed piątym rokiem życia, natomiast w krajach o wysokich dochodach 1 na 143 dzieci. Dzieci muszą mieć szansę zostania wartościowymi członkami społeczeństwa, niezależnie od swojego miejsca urodzenia.

Główne choroby, na które umierają dzieci to: HIV/AIDS, biegunka, malaria, oraz ostra niewydolność oddechowa .

Cel czwarty

Fakty na temat umieralności dzieci:

Spekuluje się, że w najbardziej zagrożonych obszarach, umieralność noworodków podwoi się do roku 2010.

Rocznie ofiarami malarii pada ponad 400.000 dzieci.

Z powodu ostrej niewydolności oddechowej umiera 20% dzieci z krajów rozwijających się. Dane zebrane w 42 krajach wskazują, że zaledwie połowa dzieci chorych na tę infekcję jest leczona. W Afryce Zachodniej zaledwie 20% dzieci cierpiących na niewydolność oddechową ma zapewnioną opiekę lekarską.

Przez wiele lat dostęp do szczepień w Azji Południowej wzrastała. Obecnie utrzymuje się na poziomie z lat dziewięćdziesiątych. W Afryce na południe od Sahary spadła liczba wykonywanych szczepień.

Cel czwarty

Działania, jakie należy podjąć:

Ponieść higienę poprzez udostępnienie ludziom czystej wody, co doprowadzi do zmniejszenia liczby przypadków biegunki oraz zakażeń

Udostępnić opiekę zdrowotną, a w krajach, w których ona nie funkcjonuje rozprowadzić suplementy witaminowe

Zwiększyć liczbę dostawców usług medycznych wśród osób nie mających wystarczającego dostępu do opieki zdrowotnej, zwłaszcza na wsiach.

Zapewnić moskitiery rodzinom mieszkającym na terenach, na których występuje ryzyko malarii oraz zapewnić coroczną ich wymianę.

A photograph of a woman carrying a young child on her back. The woman has her hair braided with colorful threads (red, green, pink) and is looking slightly to the right with a serious expression. The child is wearing a light-colored jacket and looking towards the camera. The background is a plain, light-colored wall.

CEL PIĄTY

POPRAWIĆ OPIEKĘ ZDROWOTNĄ
NAD MATKAMI

Cel piąty

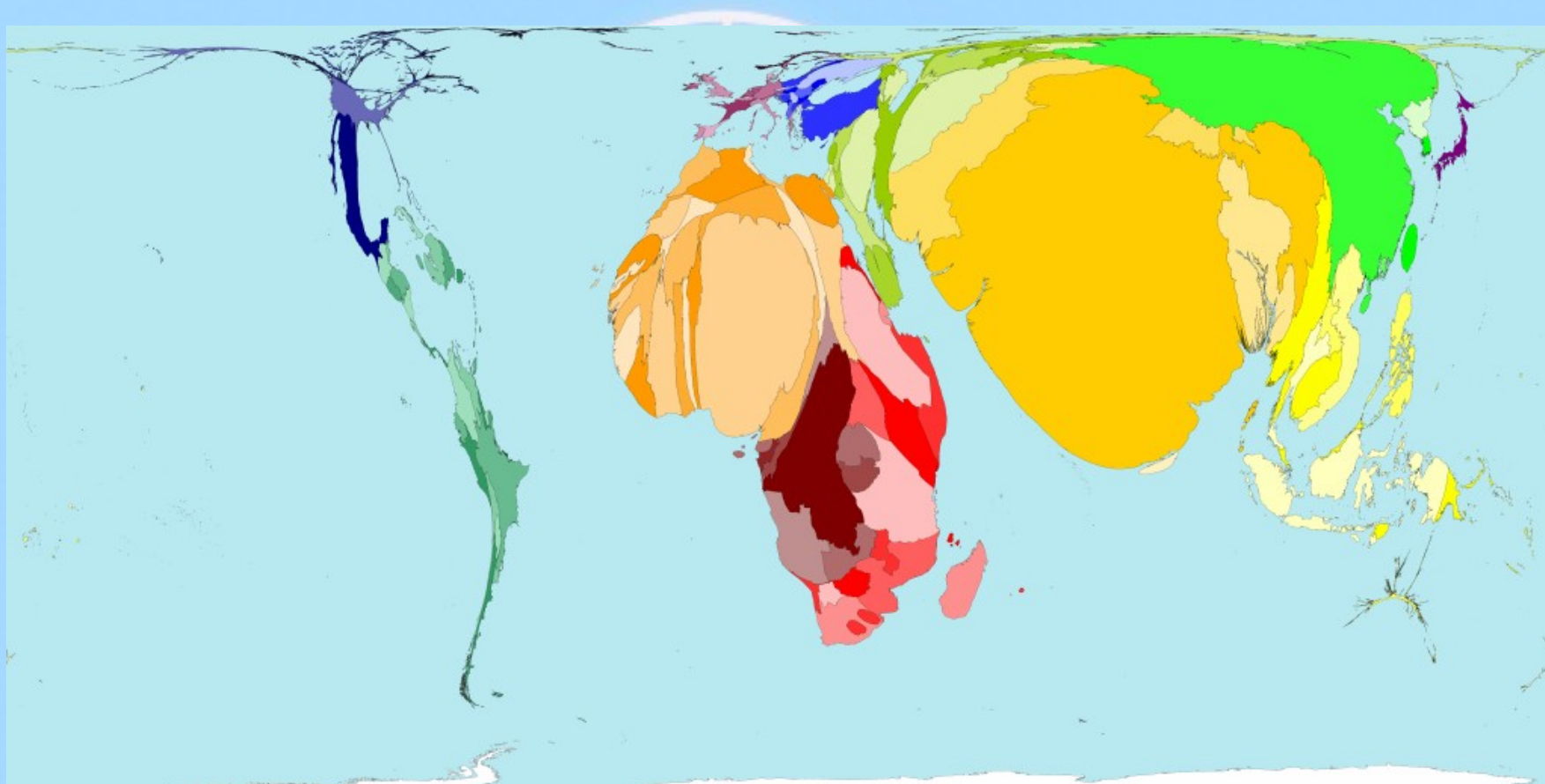
Ideą celu piątego jest poprawa warunków w jakich przebiega poród. Rocznie ponad pół miliona kobiet umiera z powodu komplikacji związanych z ciążą lub porodem, czyli statystycznie co minutę umiera jedna mama. Ponad pięćdziesiąt milionów kobiet cierpi z powodu złego stanu zdrowia reprodukcyjnego czy problemów z przebiegiem ciąży.

Zapewnienie prawidłowego porodu matce pozwoli uratować zarówno jej życie jak i dziecka.

Mimo, że cel powinien zostać osiągnięty do 2015 roku, nie odnotowano zbyt dużych postępów, szczególnie na terenach Afryki. W latach dziewięćdziesiątych odnotowano małą poprawę na terenie Azji.

Cel piąty

Poziom śmiertelności kobiet w ciąży w różnych rejonach świata:

Rozmiary kontynentów odzwierciedlają poziom śmiertelności kobiet w ciąży.

CEL SZÓSTY

**OGRANICZYĆ
ROZPRZESTRZENIANIE SIĘ
HIV/AIDS, MALARII I INNYCH
CHORÓB**

Cel szósty

Cel szósty odnosi się do powstrzymania rozprzestrzeniania się HIV/AIDS, malarii i innych groźnych chorób oraz ograniczenia liczby nowych zakażeń do 2015 roku.

HIV/AIDS

Codziennie siedem tysięcy młodych ludzi zostaje zakażonych wirusem HIV. W Afryce na południe od Sahary do zakażenia tym wirusem dochodzi najszybciej. Zakażenie sześć razy częściej dotyka młode kobiety niż mężczyzn w przedziale wiekowym 16-24 lat .

Zakazić się HIV/AIDS może nie tylko pojedyncza osoba lecz cała społeczność. W związku z tym, że coraz więcej nauczycieli umiera na HIV/AIDS, dzieci w wioskach pozbawione są możliwości nauki. Podobna sytuacja ma miejsce, gdy rolnik umiera na HIV/AIDS. Wtedy nikt nie jest w stanie zapewnić pożywienia rodzinom i społeczności lokalnej.

Cel szósty

MALARIA

Co roku notuje się 500 milionów przypadków malarii, a liczba osób, które zmarły na malarię wynosi od 1,5 – 2,4 milionów rocznie. 90% przypadków zachorowań odnotowuje się w Afryce na południe od Sahary. Większość naukowców obawia się, że sytuacja ta ulegnie pogorszeniu z powodu zmian klimatu, wzrostu zaludnienia oraz wzrastającej odporności choroby na leki oraz środki owadobójcze.

GRUŻLICA

Ofiarą gruźlicy padają prawie dwa miliony osób rocznie. Niestety, liczba zgonów wciąż wzrasta. W latach 1997-1999 liczba przypadków zachorowań na gruźlicę wzrosła z 8 do 8,4 milionów. Jeżeli będzie tak dalej to gruźlica pozostanie jedną z głównych przyczyn zgonów po roku 2015.

Malaria, HIV/AIDS oraz gruźlica to najgroźniejsze choroby. Największą liczbę zachorowań na nie odnotowano w krajach najbiedniejszych.

**WYNIKI STATYSTYCZNYCH BADAŃ REGIONALNYCH
na temat HIV/AIDS, koniec 2002 roku**

Dane UNAIDS

REGION	OSOBY ŻYJĄCE Z AIDS	% KOBIET W GRUPIE SEROPOZYTYWNYCH OSÓB DOROSŁYCH
Afryka Subsaharyjska	29,4 miliony	58%
Afryka Północna i Środkowy Wschód	555 000	55%
Azja Południowa i Południowo- Wschodnia	6 milionów	36%
Azja Wschodnia i region Pacyfiku	1,2 miliona	24%
Ameryka Łacińska	1.5 miliona	30%
Karaiby	440 000	50%
Europa Wschodnia i Azja Centralna	1,2 miliona	27%
Europa Zachodnia	570 000	25%
Ameryka Północna	980 000	20%
Australia i Nowa Zelandia	15 000	7%
Ogółem	42 miliony	50%

Cel szósty

Tabela zawiera dane potwierdzające wcześniej ujęte fakty dotyczące zachorowalności na HIV/AIDS.

Fakty:

Podczas gdy HIV/AIDS, malaria oraz gruźlica to choroby, którym lekarze są w stanie pewnym stopniu zapobiec, niestety dla biednych ludzi rozwiązanie tych problemów z pomocą lekarza jest niemożliwe.

Edukacja, świadomość ludzi, rozpoznanie oraz leczenie są wciąż na niskim poziomie w wielu regionach. Badania przeprowadzone w Afryce na południe od Sahary pokazały, iż 50% nastolatków nie wie, że człowiek, który wygląda na zdrowego może być zakażony wirusem HIV.

Rządy krajów rozwijających się nie inwestują w obszary dotyczące zdrowia publicznego. Szczególnie na terenach wiejskich odczuwany jest deficyt personelu medycznego oraz środków na leczenie tych chorób.

Cel szósty

Zwiększanie świadomości na temat HIV/AIDS, malarii, gruźlicy i innych chorób nieuleczalnych u młodzieży to podstawowy krok do profilaktyki i prewencji dużej ilości zakażeń tymi chorobami.

Dobrym pomysłem jest uświadamianie o zagrożeniach już dzieci i młodzież. Na przykład organizowanie spotkań z ekspertami, projektów edukacyjnych itp.

A conceptual image of a green tree with a thick trunk growing out of a globe of the Earth. The globe is covered in green grass and has some darker green patches, possibly representing continents. The background is white.

CEL SIÓDMY

**STOSOWAĆ ZRÓWNOWAŻONE
METODY GOSPODAROWANIA
ZASOBAMI NATURALNYMI**

Cel siódmy

Ideą celu piątego jest wytworzenie schematu wykorzystywania bogactw naturalnych, czy ogólnie rzecz biorąc środowiska, tak z by dostępnych zasobów mogły korzystać kolejne pokolenia. Wbrew pozorom istnieje związek między środowiskiem a ubóstwem. Zanieczyszczenie wód i powietrza, wycinka lasów oraz wyczerpanie oceanów dotyka najbardziej ludzi ubogich. Zrealizowanie Celów 1-6 zależy od tego czy będziemy korzystać ze środowiska w odpowiedni sposób, taki, by nie naruszyć jego równowagi.

Ludzie biedni często zarabiają na życie ze sprzedaży produktów naturalnych. Na przykład w Tanzanii, połowa dochodu ludzi biednych pochodzi ze sprzedaży runa leśnego, takiego jak węgiel drzewny, miód, chrust oraz owoce leśne. Najsłabiej rozwinięte kraje świata są bardziej uzależnione od rolnictwa oraz zasobów naturalnych niż większość krajów na świecie. Zanieczyszczenie bądź niedobór zasobów naturalnych ziemi może mieć dramatyczne skutki dla ludzi biednych.

Cel siódmy

Jednymi z najistotniejszych problemów ekologicznych z jakimi codziennie zmagają się ludzie, jest niedobór zasobów naturalnych koniecznych do przeżycia. Około 1,7 miliarda ludzi mieszka na terenach, na których występuje niedobór wody, a jej ubytek jest szybszy niż tempo regeneracji środowiska naturalnego. Do roku 2025, liczba ta może zwiększyć się do pięciu miliardów. Ograniczony dostęp do zasobów, takich jak woda, osłabia potencjał rozwojowy oraz stanowi duże obciążenie dla biednych kobiet i dziewcząt. W Afryce kobiety i dziewczynki spędzają trzy godziny dziennie w drodze po wodę. W wielu krajach wylesianie zmusza kobiety oraz dziewczęta na wsi do szukania drewna na opał daleko od miejsca zamieszkania. Kiedy kobiety oraz dziewczęta są zmuszone poświęcić tyle czasu na zbieranie opału bądź zdobywanie wody, nie pozostaje im czasu na chodzenie do szkoły.

Cel siódmy

Co powinno się zrobić?

Bardzo ważne jest podjęcie działań w celu lepszego zarządzania środowiskiem naturalnym, tak, aby stan środowiska nie przyczyniał się do pogłębienia ubóstwa, a zasoby ziemi były dostępne dla następnych pokoleń:

- Ludzie ubodzy powinni mieć możliwości udziału w procesach decyzyjnych dotyczących środowiska.
- Balans środowiska naturalnego powinna być brana pod uwagę w procesie tworzenia polityki państwa w każdej dziedzinie.

Wpływ decyzji politycznych na środowisko musi być regularnie monitorowany.

A close-up photograph of two hands shaking in a firm grip, symbolizing a business agreement or partnership. The hands are positioned over a computer keyboard, which is slightly out of focus in the background. The lighting is bright, highlighting the texture of the skin and the fabric of the suits. The overall scene conveys a sense of professional collaboration and agreement.

CEL ÓSMY

**STWORZYĆ GLOBALNE
PARTNERSKIE POROZUMIENIE NA
RZECZ ROZWOJU**

Cel ósmy

Cel ósmy zakłada, że zlikwidowanie ubóstwa na świecie byłoby możliwe tylko w ramach globalnego partnerstwa między krajami bogatymi i biednymi. Czyli osiągnięcia pomiędzy nimi porozumienia.

Cel ósmy

Zadania krajów w ramach założeń celu ósmego należy podzielić na podstawowe zadania krajów biednych oraz zadania krajów bogatych.

PODSTAWOWE ZADANIA KRAJÓW BIEDNYCH TO:

Włączenie biednych społeczeństw oraz społeczeństw obywatelskich w formułowanie priorytetów rozwoju dla poszczególnych krajów

Uznanie prawa wszystkich obywateli w polityce i prawie

Wyznaczenie wystarczających środków na zapewnienie obywatelom wysokiej jakości usług publicznych

Zapobieganie korupcji

Korzystanie ze środków publicznych w uczciwy sposób

Stworzyć młodzieży warunki do godziwego zatrudnienia

Cel ósmy

Podstawowe zadania krajów bogatych to:

Zmniejszenie barier handlowych i dopłat utrudniających biednym krajom konkutowanie na polu światowej gospodarki

Zmniejszenie długów biednych krajów w taki sposób, aby one przeznaczyć większe środki na edukację na poziomie podstawowym i opiekę zdrowotną

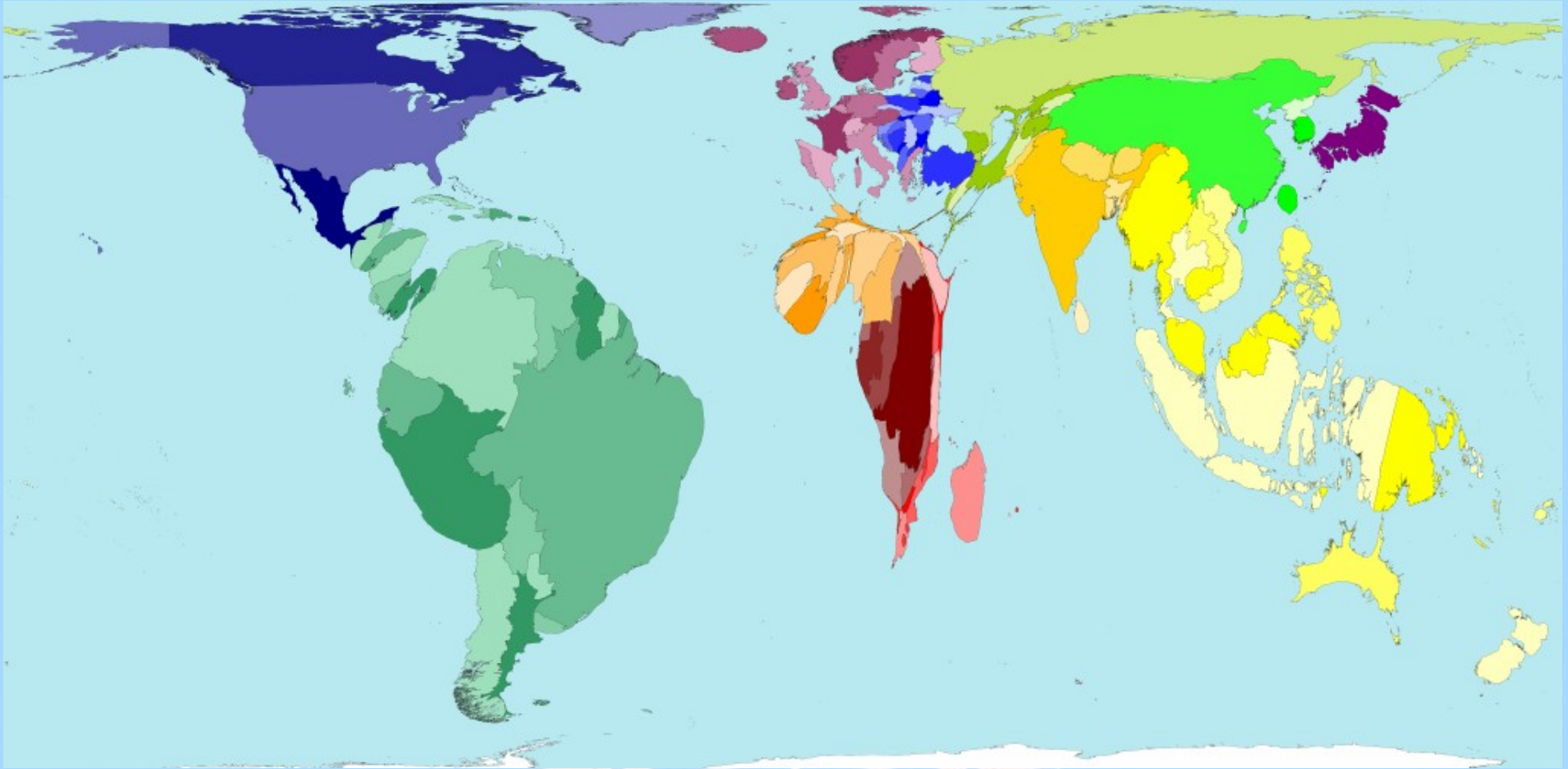
Cel ósmy

Jakie kroki należy podjąć?

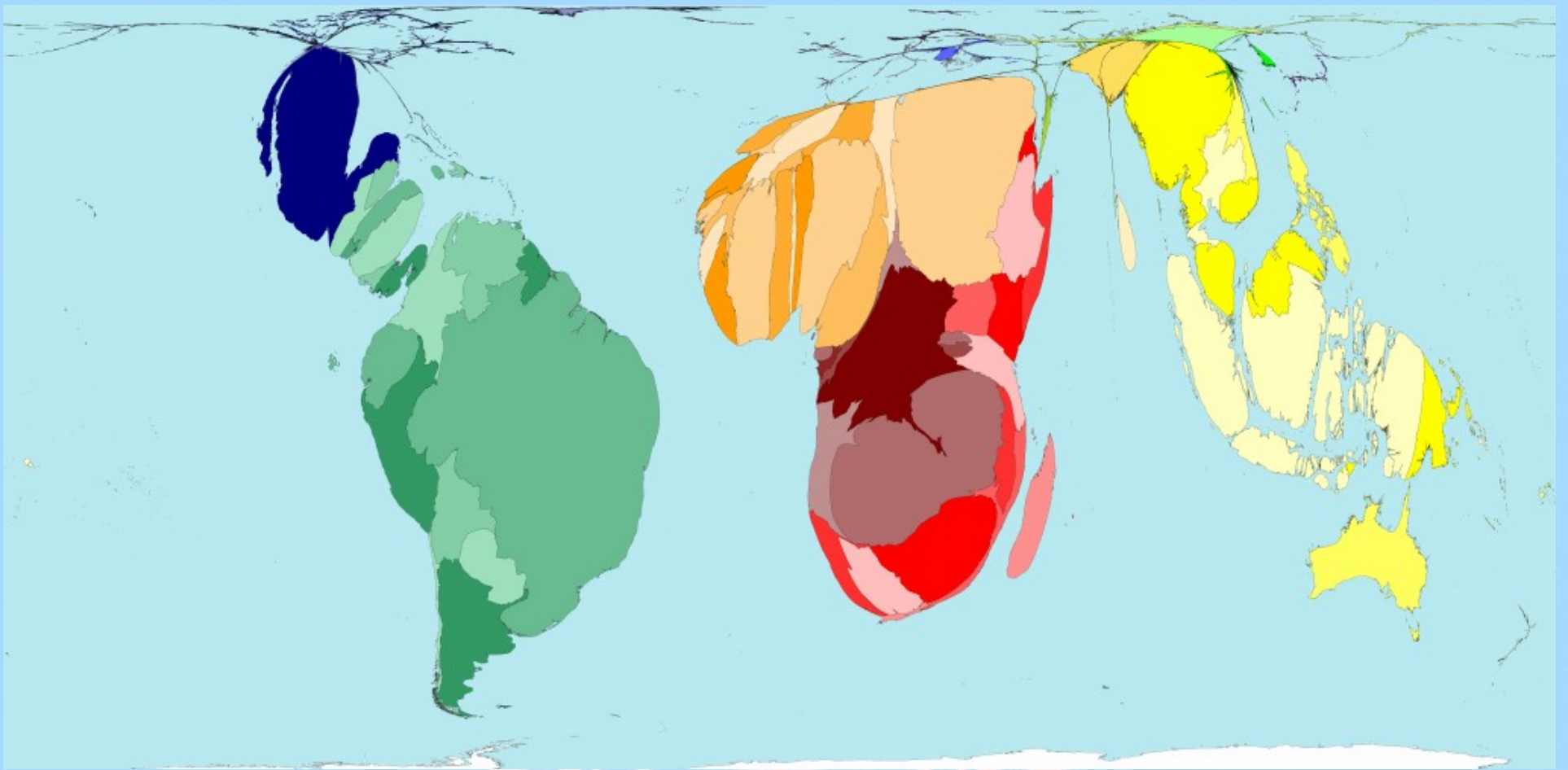
W celu lepszej realizacji założeń Milenijnych Celów Rozwoju fundatorzy powinni:
kierować większą pomoc do najslabiej rozwiniętych krajów:

Możliwie ujednoczyć i uprościć procedury, jakie muszą spełnić biedne kraje, aby otrzymać pomoc

Skoncentrować pomoc wokół Milenijnych Celów Rozwoju, aby zwiększyć efektywność realizacji globalnych zobowiązań i aby można było ocenić poczynione postępy.

Mapa dostępności wody, rozmiar kontynentów odzwierciedla stan faktyczny dostępności wody w danych krajach.

Mapa zużycia dwutlenku węgla, rozmiar kontynentów odzwierciedla stan faktyczny zużycia CO₂ w 2000 roku.

Bibliografia:

<http://www.un.org.pl/rozwoj/>

<http://www.poznajmyonz.pl/index.php?document=40>

http://pl.wikipedia.org/wiki/Milenijne_Cele_Rozwoju

http://www.un.org.pl/rozwoj/info_o-kampanii.php

<http://www.unic.un.org.pl/cele.php>

http://www.un.org.pl/rozwoj/info_program-kampanii.php

<http://www.synonimy.pl/index.php>

http://www.un.org.pl/rozwoj/mdg/MDG2_link1.htm

<http://www.un.org.pl/rozwoj/mdg/videos/pl/CeleMilenijne1.mpg>

http://img.interia.pl/wiadomosci/nimg/l/7/Glod_zabija_dzieci_2810161.jpg

[http://www.google.pl/images?](http://www.google.pl/images?hl=pl&gbv=2&biw=1280&bih=685&tbs=isch:1&sa=1&q=african+school&aq=f&aqi=&aql=&oq=&gs_rfai=)

[hl=pl&gbv=2&biw=1280&bih=685&tbs=isch:1&sa=1&q=african+school&aq=f&aqi=&aql=&oq=&gs_rfai=](http://www.google.pl/images?hl=pl&gbv=2&biw=1280&bih=685&tbs=isch:1&sa=1&q=african+school&aq=f&aqi=&aql=&oq=&gs_rfai=)

<http://www.unic.un.org.pl/>

[http://www.arabia.pl/index.php?](http://www.arabia.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=281313&Itemid=132&joscclean=1&comment_id=22062)

[option=com_content&task=view&id=281313&Itemid=132&joscclean=1&comment_id=22062](http://www.arabia.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=281313&Itemid=132&joscclean=1&comment_id=22062)

<http://www.unic.un.org.pl/rownouprawnienie/empowering.php> <http://www.worldmapper.org/index.html>

[<http://europeandcis.undp.org/mdgdebates/show/C77A6EC1-F203-1EE9-B0FC558456A9AF89>

